

PLEASE NOTE! THIS IS SELF-ARCHIVED VERSION OF THE ORIGINAL ARTICLE

To cite this Article: Jokiranta, H. (2017) Uusia hinnoittelumalleja Ellibsin kuluttajakaupassa. *Kreodi* 1, 1-4.

URL: <https://www.kreodi.fi/en/20/Ekirjakoikeiluja/381>

UUSIA HINNOITTELUMALLEJA ELLIBSIN KULUTTAJAKAUPASSA

Hannu Jokiranta

E-kirjapalvelu Ellibsin kuluttajakaupassa on otettu käyttöön uusia hinnoittelumalleja muutamien Editan liiketalouden kirjojen kohdalla. Uutta ovat mahdollisuus ostaa e-kirjan käyttöoikeus kymmeneksi vuorokaudeksi sekä osakokonaisuuksien ostaminen koko kirjan ostamisen sijaan. Kokeilussa mukana olevat kirjat ovat ammattikorkeakouluissa laajassa käytössä, joten Laurea-kirjasto otti asiakseen selvittää, mitä mieltä opiskelijat ovat uusista hinnoittelumalleista.

UUDET MALLIT

Määräaikaismalli tarjoaa kuluttajalle mahdollisuuden ostaa e-kirjan käyttöoikeus kymmeneksi vuorokaudeksi. Kyseinen malli oli tarjolla maaliskuussa 2017 yhteensä viiteen Editan liiketalouden kirjaan. Määräaikaisen käyttöoikeuden hinta oli tarkastelun aikana keskimäärin noin 30 prosenttia pysyvän käyttöoikeuden hinnasta. Kirjojen nimekkeet sekä pysyvän ja määräaikaisen käyttöoikeuden hinnat näkyvät taulukossa 1.

Kirjan nimi	Pysyvä käyttöoikeus	10 vrk:n käyttöoikeus
Henkilöstöjohtaminen. Strateginen kilpailutekijä (2014)	54,20 €	14,90 €
Laskentatoimi johtamisen tukena (2014)	46,80 €	14,90 €
Liiketoimintaosaaminen. Menestyvän yritystoiminnan perusta (2013)	49,50 €	14,90 €
Yrityksen asiakasmarkkinointi (2015)	52,50 €	15,30 €
Yritysjuridiikka (2014)	43,50	14,90 €

Taulukko 1.

Osahankintamalli tarjoaa mahdollisuuden ostaa osan kirjan sisällöstä pysyvällä käyttöoikeudella. Tarjolla olevat osakokonaisuudet ovat tietyn kirjan yksittäisiä lukuja tai lukujen yhdistelmiä. Esimerkiksi Viitala & Jylhän Liiketoimintaosaaminen-kirjasta oli maaliskuussa 2017 tarjolla viisi erilaista osakokonaisuutta: luvut 1–5, 6–8, 9–12, 13–18 ja 19–23. Näiden osakokonaisuuksien hinnat vaihtelivat välillä 8,30–13,20 €.

Kyseistä hinnoittelumallia oli sovellettu maaliskuussa 2017 seitsemän eri Editan kirjan kohdalla. Kahden kirjan kohdalla jokainen luku oli ostettavissa erikseen (Ammattilaisen ABC ja Liike-elämän matematiikka), mutta tyypillisemmin lukuja on niputettu yhteen kustantajan hyväksi katsomalla tavalla.

Osakokonaisuuksien lukumäärät ja niiden hintahaarukat on esitetty taulukossa 2. Taulukossa ovat mukana ne kirjat, joihin opiskelijakyselyssä viitattiin. Hankintahinnat vaihtelivat näiden kirjojen kohdalla tarjottavan sisällön laajuuden mukaisesti 17 ja 50 prosentin välillä suhteessa koko kirjan hankintahintaan.

Kirjan nimi	Pysyvä käyttöoikeus	Osia	Osien hinta
Henkilöstöjohtaminen. Strateginen kilpailutekijä (2014)	54,20 €	3	13,20 - 26,10 €
Laskentatoimi johtamisen tukena (2014)	46,80 €	3	12,80 - 18,80 €
Liiketoimintaosaaminen. Menestyvän yritystoiminnan perusta (2013)	49,50 €	5	8,30 - 13,20 €
Yrityksen asiakasmarkkinointi (2015)	52,50 €	4	8,30 - 16,70 €

Taulukko 2

MITÄ MIELTÄ OPISKELIJAT OLIVAT UUSISTA HINNOITTELUMALLEISTA?

Laurea-kirjasto selvitti kyselyllä opiskelijoiden mielipiteitä uusista hinnoittelumalleista. Kyselylomake oli avoimena verkossa 9.2.–10.3.2017. Kyselyä markkinoitiin opiskelija-intrassa, Laurean Finnassa ja LibGuides-sivuilla, suurimman kampuksen (Leppävaara) asiakaspalvelussa sekä vieraillemalla oppitunneilla. Vastauksia saatiin yhteensä 72. Lomake on nähtävissä tämän artikkelin lopussa.

Kyselylomakkeen alussa mallit selitettiin vastaajalle ja tarjolla olevat hinnat suhteutettiin kokonaisten e-kirjojen pysyvän käyttöoikeuden hintoihin. Kyselyyn liitettyjen kirjojen kansikuvalinkkien kautta vastaaja saattoi siirtyä Ellibsin kuluttajakauppaan tarkastelemaan osittain myytäviä sisältöjä.

Ensimmäinen kysymys koski pilotissa mukana olevien kirjojen 10 vrk:n käyttöoikeuden hintaa. *Kuinka paljon olisit valmis maksamaan jonkin edellä mainitun e-kirjan 10 vuorokauden käyttöoikeudesta?* Vastausvaihtoehdoksi oli mahdollista valita kokonaisluku nollan ja 15 €:n välillä tai vaihtoehto *'En tarvitse näitä kirjoja opinnoissani'*.

Vastausten keskiarvo oli 5,80 €. Mediaani sekä kaikkein useimmin käytetty vastausvaihtoehto oli 5 €. Yhteensä 25 vastaajaa 72:sta oli valinnut tämän vaihtoehdon. Seuraavaksi yleisimmät vaihtoehdot olivat 10 € (15 vastaajaa), 4 € (9 vastaajaa) ja 2 € (8 vastaajaa).

Aikuisopiskelijoiden ja nuorten koulutusohjelmissa opiskelevien vastauksissa ei käytännössä ollut eroa. Eroa sen sijaan syntyi sen välillä, käyttikö vastaaja e-kirjoja vai ei. E-kirjojen käyttäjiksi tunnustautuneet olivat valmiita maksamaan keskimäärin vähemmän (5,40 €) kuin ne, jotka eivät kirjoja olleet käyttäneet tai eivät niitä halunneet käyttää (7,60 €).

Toinen kysymys tarkasteli vastaajan mielipidettä osakokonaisuuksien ostamisesta. *Mitä mieltä olet mahdollisuudesta ostaa osa e-kirjan sisällöstä?* Tarjolla oli viisi vastausvaihtoehtoa, joista saattoi valita yhden tai kaksi. Yhteensä 15 vastaajaa oli päätenyt ruksimaan 2 vaihtoehtoa. Vastaajista 86 % piti mallia ainakin periaatteessa tervetulleena. Kuitenkin vain 20 vastaajaa (28 %) ei lisännyt mitään hintaan tai ositettuihin sisältöihin liittyvää kritiikkiä. Valtaosa malliin periaatteessa myönteisesti suhtautumista piti hintaa liian korkeana. Myytävien sisältöjen jaottelua huonona piti vain viisi vastaajaa (7 %).

<i>Mitä mieltä olet mahdollisuudesta ostaa osa e-kirjan sisällöstä?</i>	Vastauksia (yhteensä 87 kpl)	Prosenttiosuus vastaajista (72)
Tervetullut hankintamalli. Voisin ajatella ostavani osan kirjasta.	32	44 %
Tervetullut hankintamalli, mutta liian kallista minulle.	38	53 %
Tervetullut hankintamalli, mutta sisältö on kannaltani huonosti jaoteltu.	5	7 %
Turha juttu. En tule näitä ostamaan.	10	14 %
Liian monimutkaista. En jaksaa perehtyä.	2	3 %

Taulukko 3

SANALLINEN PALAUTE

Hieman yli puolet vastaajista (42/72) käytti mahdollisuutta lähettää sanallisia terveisiä hinnoittelumallien kehittäjille. Myönteisiä arvioita esitti 16 vastaajaa (38 % sanallisista vastauksista). Kritiikkiä malleja kohtaan esitettiin yhteensä 28 vastauksessa (67 % sanallisista vastauksista). Yleisin kritiikin aihe oli liian korkeiksi koetut hinnat. Samaan vastaukseen saattoi sisältyä sekä myönteistä että kielteistä palautetta.

– Kymmenen päivän käyttöoikeus on todella erinomainen idea, mutta hinnoittelu on täysin absurdia. Kymmenen päivän käyttöoikeuden realistinen hinta olisi enintään suurin piirtein viisi euroa. Erittäin hyvää bisnesideaa ei todellakaan kannata tappaa typerällä ylihinnittelulla.

– Hyviä ideoita! Mutta opiskelijoille voi hinnat tuntua hieman kalliilta kun yleensä kuitenkin löytyy vastaava kirja mikäli juuri tämä ei ole saatavilla tai sitten pystyy odottamaan että vapautuu. On kuitenkin tilanteita joissa olisin itsekkin tarvinnut tällaista palvelua joten ajatus hyvä!

– Kirjavuokra 30 %:n hinnalla on ehdottomasti liian kova, Käyttöajan tulisi olla huomattavasti pidempi, tai vaihtoehtoisesti hinta tulisi ajaa ihan muutamiin euroihin.

– Ainakin 15 euron hinta suhteessa lyhyeen käyttöön on mielestäni liikaa ja käyttäisin sitä vain hyvin epätoivoisessa tilanteessa. Jos hinta olisi muutamia euroja, kynnys käyttää palvelua olisi varmaankin matalahko.

– Mielummin ostaisin painetun kirjan ja myyn sen myöhemmin eteenpäin. Digitaalinen tuote ei pidä hintaansa eikä sillä ole jälleenmyyntiarvoa, miten se näkyy digituotteen hinnassa?....

Poikkeuksen muodistivat kaksi vastaajaa, joille hinnat eivät vaikuttaneet olevan ongelma.

– Tekijälle kuuluu kunnan palkka työstään.

– Mielestäni hinnat näyttävät oikein hyviltä.

Alhaisempien hintojen lisäksi esitettiin toiveita 10 vrk:ta pidemmistä laina-ajoista (2 vastausta) sekä itsenäisempää mahdollisuutta räätälöidä sopivia osakokonaisuuksia (2 vastausta).

– Osaostaminen on kiinnostava ajatus, mutta pitäisi itse päästä valitsemaan ne osat jotka hankkii.

– Käyttäjien tulisi itse voida koostaa osa-sisältö tarpeidensa mukaan.

Kahdessa vastauksessa ehdotettiin mallia, jossa tietyllä hinnalla saisi määrääjäksi käyttöönsä suuremman joukon e-kirjoja. Oletettavasti vastaajat ovat ajatelleet näissä tapauksissa viittä kyselylomakkeella esillä ollutta Editan kirjaa.

- Hinnoittelumalli ehdotus: voisiko toimia, jos kirjoille olisi vuosimaksu, esim. 50 €, jonka maksamalla kirjat saisi käyttöönsä esimerkiksi vuodeksi?

– ... ehkä voisi harkita jotain könttähintaa 30pv e-kirjoille?

Kaksi vastaajaa oli valmis ideoimaan lyhempiä käyttöaikoja ja sitä kautta huokeampi hintoja.

– 0,5 €/pv mielestäni sopiva hinta e-kirjalle.

– Voisi olla mielummin vaikka 1-2pv laina, jonka saisi eurolla tai max. kahdella.

MITÄ MIELTÄ OPISKELIJAT OLIVAT E-KIRJOISTA YLEENSÄ?

Kyselyssä kerättiin myös vastaajien näkemyksiä e-kirjoista yleisesti. Vaihtoehtoja tarjottiin viisi erilaista väittämää. Vastausten jakaantuminen näkyy taulukossa 4.

Suhteeni e-kirjoihin	Prosenttiosuus vastaajista (72)
Käytän mielelläni e-kirjoja	22 %
Käytän toisinaan e-kirjoja, mutta mieluummin käytän painettuja kirjoja	57 %
En ole käyttänyt e-kirjoja. Voisin jatkossa käyttää.	14 %
En ole käyttänyt e-kirjoja. En ole niistä kiinnostunut.	4 %
En pidä e-kirjoista.	3 %

Taulukko 4

Yhteenveto

Laurean opiskelijat suhtautuivat tarjolla oleviin uusiin hankintamalleihin valtaosin myönteisesti. 86 % vastaajista piti osakokonaisuuden ostoa periaatteessa tervetulleena ajatuksena. Määräaikaisen käyttöoikeuden mallin kohdalla vain yksi vastaajista ilmoitti olevansa valmis maksamaan 0 euroa. Muut 71 vastaajaa ilmoittivat olevansa valmiita maksamaan ainakin jotain.

Hintoja pidettiin yleisesti liian korkeina. E-kirja ei tuotteena näyttäisi olevan erityisen kovassa kurssissa opiskelijoiden silmissä. Vain 22 % vastaajista ilmoitti käyttävänsä mielellään e-kirjoja. Suurimmalle osalle painettu kirja oli e-kirjaa mieluisampi vaihtoehto, joskin vain 7 % tyrmäsi e-kirjat täysin.

Kun kyselyä käytiin markkinoimassa oppitunneilla, havaittiin, että uudet Ellibsin kuluttajakaupan hinnoittelumallit eivät olleet kenellekään opiskelijoista tuttuja. Myöskään kollegiaalinen kyselykierros amk-kirjastoissa ei tuonut esille ketään, joka olisi uudet hinnoittelumallit havainnut tai niistä aikaisemmin kuullut.

Aika näyttää, onko uusilla hankintamalleilla kysyntää. Hintojen viilaaminen alemmas ainakin määräaikaismallin kohdalla vaikuttaisi olevan jokseenkin välttämätöntä. Myös hankintavaihtoehtojen näkyvyyden lisääminen kirjastojen Ellibs-palvelussa kirjojen saatavuussivulla olisi tärkeää, jotta vaihtoehtoista ylipäättään tultaisiin tietoisiksi.

Kyselyn tulokset toimitetaan sellaisenaan Ellibsin ja Editan hyödynnettäväksi.

Ostaisitko e-kirjan määräajaksi tai osan sisällöstä?

E-kirjapalvelu Elibis kokeilee kuluttajakaupassa kahta uudenlaista hinnoittelumallia korkeakouluissa paljon käytettyjen Editan liiketalouden e-kirjojen kohdalla. Tällä kyselyllä Laurea-kirjasto kartoittaa opiskelijoiden mielipiteitä kyseisistä hankintamalleista. Pyrkimyksenä on parantaa pääsyä kirjoihin myös silloin, kun kirjastojen painetut ja e-kirjat eivät ole saatavissa.

Malli 1. Mahdollisuus ostaa e-kirja omaan käyttöön määräajaksi (10 vuorokautta). Hinta on noin 30 % e-kirjan pysyvän käyttöoikeuden hinnasta.
Malli 2. Mahdollisuus ostaa osa e-kirjan sisällöstä (tietyt luvut) pysyvällä käyttöoikeudella. Hinnat ovat 15-50 % koko e-kirjan hinnasta.

Alla kirjat, jotka ovat kokeilussa mukana. Klikkaamalla kirjojen kansikuvia näet tarkemmat tiedot Elibisin kuluttajakaupassa. (Skrollaa sivun alosaan nähdäkseen osittain myytävät sisällöt.)

Malli 1. Määräaikainen käyttöoikeus

Kuinka paljon olisit valmis maksamaan jonkin edellä mainitun e-kirjan 10 vuorokauden käyttöoikeudesta?

Elibis-kaupassa 10 vrkn hinta ko. e-kirjoihin on nyt keskimäärin 15 €. Pysyvän käyttöoikeuden hinta on noin 50 €.

Oma enimmäishintani 10 vrkn käyttöoikeudelle

--Valitse tästä--

Malli 2. Mahdollisuus ostaa osa e-kirjan sisällöstä

Mitä mieltä olet mahdollisuudesta ostaa osa e-kirjan sisällöstä?

- Tervetullut hankintamalli. Voisin ajatella ostavani osan kirjasta.
- Tervetullut hankintamalli, mutta liian kallista minulle.
- Tervetullut hankintamalli, mutta sisältö on kannattani huonosti jaoteltu.
- Turha juttu. En tule näitä ostamaan.
- Liian monimutkaista. En jaksa perehtyä.

Tarjoilla olevat sisällöt ja hinnat näet täältä: [Linkkejöihin](#) / [Yhteydenotto](#) / [Henkilöstö](#) / [Lisäpalvelut](#)

Vapaa sana

Terveiseni e-kirjojen hinnoittelumallien kehittäjille

Omat tiedot

Kuulun seuraavaan ryhmään

- AMK perustutkinto-opiskelija, nuoret
- AMK perustutkinto-opiskelija, aikuiset
- YAMK-opiskelija
- Henkilökunta
- Muu käyttäjä

Suhteeni e-kirjoihin

- Käytän mielelläni e-kirjoja.
- Käytän toisinaan e-kirjoja, mutta mieluummin käytän painettuja kirjoja.
- En ole käyttänyt e-kirjoja. Voisin jatkossa käyttää.
- En ole käyttänyt e-kirjoja. En ole niistä kiinnostunut.
- En pidä e-kirjoista.

Tietojen lähetykset

Tallenna

Laurea-kirjasto kiittää vastauksistasi. Välitämme kyselyn tulokset Elibille ja Editalle.